

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 4 | duben 2023 | ročník XXI | www.plzensky-kraj.cz

Marcel Klaus: Podnikání mám jako diagnózu

OBSAH

03	Galavečer bude oslavou výjimečných lidí
04	Sto milionů pro rozvoj obcí
05	Cyklobusy už se chystají
06	Domažlice mají Sestru sympatii
07	Sociální služby jsou čím dál víc potřeba
07	Gymnazistou roku je Milena Šebková
08	Plzeňská robotozítka porazila svět
08	Rozhovor s Marcelem Klausem
10	Kalendář akcí
11	Hana Gerzanicová slaví 95 let
11	Svoboda přijela na jeepech
12	HYDEPARK
14	Černý potok zurčí jako kdysi
15	Půlmaraton Plzeňského kraje se blíží

POJĎTE DO TOHO TAKY!

A PŘIHLASTE

SE DO SOUTĚŽE

REGIONÁLNÍ POTRAVINA

do 28. 04. 2023

Kontaktujte krajského koordinátora

Úhlava, o.p.s.

Plánická 174, 339 01 Klatovy

Helena Hnojská: +420 724 734 957

regionalnipotravina.cz

**DEN VE
VZDUCHU**

s Plzeňským krajem

29. - 30. 4. 2023

letišťe Plasy

www.denvezvzduchu.cz

Armáda ČR - JAS-39 Gripen, PZL W-3A Sokol, Jednotky protivzdušné obrany státu /
Blanix-Team z The Flying Bulls - PREMIÉRA - Dechberač akrobatická ukážka kluzáků /
Martin Šonka - Mistr světa Red Bull Air Race / Flying Bulls Aerobatics Team - Nejlepší
akrobatická skupina na světě / Lockheed L-10A Elektra / Polikarpov Po-2 Kukuruzník /
North American AT-6C Harvard

WACKER

Panasonic

OMEXOM

4 PRO

Vznesete se s námi

DNY 26.-29. 04. 2023
OBROVOLNICTVÍ

**DO
BRO.**
Plzeňský kraj

**Zapojte se ve své komunitě
a v místních organizacích.**

Najděte si svojí DOBROakci zde:
www.dnydobrovolnictvi.cz/program-plzensky-kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks

Datum vydání: 17. 4. 2023

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Distribuce výtisků zdarma

Foto na titulní straně: Jindra Radová

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

U Ježíška

14.-20. 5. 2023

žonglobalizace

festival nového cirkusu v Plzni

www.zonglobalizace.cz

Galavečer bude oslavou výjimečných lidí

Cena hejtmána za celoživotní přínos Plzeňskému kraji, Cena hejtmána za záchranu lidského života, Čestné plakety za odvážné občanské postoje, Dvorana slávy Plzeňského kraje – všechna tato ocenění se budou letos předávat v rámci jednoho galavečera. Kraj rozvine pomyslný červený koberec u příležitosti výročí sametové revoluce. Letos to bude 15. listopadu.

„Všichni ocenění si zaslouží prožít krásný večer v noblesní atmosféře s nezapomenutelným programem a s možností potkat další zajímavé, oceněné lidi,“ vysvětluje hejtmán Rudolf Špoták, proč se rozhodl spojit předávání cen do jedné společenské akce.

Nově přibude ještě Cena hejtmána za celoživotní přínos Plzeňskému kraji. Komu je toto ocenění určeno?

Jsme přesvědčeni, že v našem kraji žije mnoho lidí, jejichž celoživotní činnost a přínos kraji jsou významné, ale zároveň nikdy nepřekročily hranice kraje. A právě na ně chceme upozornit. Na to, že celý život, třeba i nezištně, pracují pro své okolí, pro lidi, pro krajinu, pro obec, pro místo, kde žijí, aniž by o nich širší veřejnost příliš věděla.

Jak se tato cena zrodila? Předpokládám, že vás inspiroval někdo konkrétní, kdo žije ve vašem okolí.

Máte pravdu. Loni v létě šla do důchodu paní učitelka Glötzerová, která učila skoro čtyřicet let na Středním odborném učilišti v Domažlicích a víc než pětadvacet let vedla taneční kroužek, který vyhrál i mistrovství republiky. Když jsme jí chtěli za všechnu její práci poděkovat, uvědomili jsme si, že vlastně nemáme žádnou příhodnou cenu. Nejen pro ni, ale pro kohokoli, kdo podobně jako ona například vychoval několik generací mladých lidí nebo je dlouhá léta aktivní mezi zahrádkáři nebo dobrovolnými hasiči a podobně.

To byla vaše paní učitelka?

Ne, ale znal jsem ji. Myslím, že na území okresu Domažlice neexistuje nikdo, komu by nedělala předtančení na maturitní ples – včetně mne.

Kdo může na toto ocenění dát tip nebo někoho přímo nominovat?

Protože cena cílí na osobnosti, které nejsou veřejně příliš známé, chceme požádat o součinnost veřejnost: dávejte nám tipy na zajímavé lidi, kteří by si tohle ocenění zasloužili, a to včetně jejich příběhu, zdůvodnění.

Když jste se teď rozhodli předávání všech cen spojit do jednoho galavečera, může se také stát, že člověku udělíte jinou cenu, než na jakou byl původně nominován? Například když bude nominován třeba na ocenění za občanské postoje a vy seznáte, že by si více zasloužil být uveden do Dvorany slávy – přesunete ho?

Ne, to není možné. Pokud by to ovšem bylo opravdu vhodné, budeme kontaktovat navrhovatele a domluvíme se s ním, zda by dotyčného nenominoval na to jiné ocenění.

Jak tedy bude celý galavečer vypadat? Už máte konkrétnější představu, nebo se vše teprve rodí?

Kulturní program se teprve rodí. V tuto chvíli je jasné, že to bude 15. listopadu v Měšťanské besedě v Plzni a bude to oslava všech výjimečných lidí, kteří žijí a působí v našem krásném a výjimečném kraji.

Hejtmán Plzeňského kraje Rudolf Špoták

Sto milionů pro rozvoj obcí

Kraj rozdělil sto milionů korun v programu stabilizace a obnova venkova pro rok 2023. Tyto peníze jsou určeny na rekonstrukce a opravy obecních budov, místních komunikací, hasičských zbrojnic a požárních nádrží, ale i na pří-

pravu územních plánů nebo budování dětských hřišť. Výrazně přibýlo i žádostí o modernizaci veřejného osvětlení. Kvůli zdražení energií obce mění sodíkové zářivky za úspornější LED světla.

www.plzensky-kraj.cz/dotacni-programy

Obec Svojsín – Oprava povrchu místní komunikace

Město Švihov – Jíno – lávka přes Vlčí potok

Cyklobusy už se chystají

Letos budou moci cyklisté v našem kraji využít služeb cyklobusů. Ty první vyjedou už 29. dubna a pojedou z Plzně do Brda na Starou Knížecí Huť. Ostatní linky vyjedou o měsíc později. Novinkou letošního roku je zařazení linky 651 Furth im Wald – Domažlice – Čerchov – Waldmünchen do IDPK. Cyklisté si na ni budou moci koupit přestupní jízdenku IDPK a rezervovat si místo pro jízdní kolo v aplikaci Virtuální karta. Linka vyjíždí 27. května, a zatímco provoz ostatních cyklobusů bude končit 1. října, tenhle bude jezdit ještě celý říjen.

Další změna se týká cyklobusu z Plzně na Starou Knížecí Huť. Pojede po dálnici D5 přímo do Kladruhu ke klášteru a dále do Boru a Tachova na původní trasu.

Informace o tom, který spoj přepravuje kola, lze snadno najít v jízdním řádu: je označen symbolem jízdního kola. Cena za přepravu kola je 20 Kč (240 minut) nebo 40 Kč (24 hodin). Pomocí mobilní aplikace Virtuální karta má cestující možnost si místo pro kolo rezervovat předem. Elektrokola se přepravují jenom ta, která mají vyjímatelnou baterii a během přepravy ji nemají instalovanou. Při nakládání kol jsou cyklisté povinni asistovat.

S kolem je možné cestovat také ve vlaku. Zvýšenou kapacitu jejich přepravy nově nabízí vlak z Plzně do Bělé nad Radbuzou, který pojede od 13. května do 30. září každou sobotu po osmé ranní, nebo spěšný vlak Šumava, který jede každý víkend a v létě denně v 7 h z Plzně do Železné Rudy.

Výhodněji mohou veřejnou dopravou od 1. dubna cestovat i mladí lidé a studenti od 15 do 26 let, senioři starší 65 let, maminky na mateřské, lidé pobírající příspěvek v hmotné nouzi a další. Kraj a město Plzeň sjednotily slevu na předplatné i jednotlivé jízdenky na 50 procent. Z jednoho konce kraje na druhý tak mohou jet jen za 82 Kč. Tato cena platí např. i pro cestu ze Strakonice do Mariánských Lázní, přestože již tato města neleží v Plzeňském kraji.

**INTEGROVANÁ DOPRAVA
PLZEŇSKÉHO KRAJE**

Stáhněte si Virtuální kartu na www.virtualnikarta.cz

Cyklobusy v Plzeňském kraji (více na IDPK.cz)

- **400981 Domažlice–Klatovy–Kvilda**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 5 kol
- **430972 Železná Ruda – Prášíly – Sušice**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 5 kol
- **430974/431974 Sušice – Kašperské Hory – Kvilda**
27. 5. – 1. 10. 2023 (některé spoje jen červenec, srpen), 5/22 kol v závislosti na spoji
- **430975 Sušice – Kašperské Hory – Stachy**
1. 7. – 3. 9. 2023, max. 5 kol
- **430979 Železná Ruda – Prášíly – Kvilda**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 22 kol
- **430980 Horská Kvilda – Kvilda, Bučina**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 5 kol
- **440251 Plzeň – Kladruhy – Tachov – Stará Knížecí Huť**
29. 4. – 1. 10. 2023, max. 5 kol
- **440322 Plzeň–Manětín–Nečtiny**
29. 4. – 1. 10. 2023, max. 5 kol
- **440423 Plzeň–Klatovy–Modrava**
27. 5. – 1. 10. 2023; max. 22 kol
- **440462 Plzeň–Sušice–Kvilda**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 22 kol (spoje z/do Plzně); 1. 7. – 3. 9. 2023, max. 5 kol (spoje Sušice – Kvilda)
- **440523 Plzeň – Spálené Poříčí – Rožmitál pod Třemšínem**
29. 4. – 1. 10. 2023, max. 22 kol
- **440649 Plzeň – Bělá nad Radbuzou, Železná – Přimda**
27. 5. – 1. 10. 2023, max. 5 kol

Údaje se týkají víkendových spojů. Po Šumavě přepravují kola v pracovní dny i vybrané spoje na linkách 431974, 430980, 430979.

Domažlice mají Sestru sympatii

Roli zdravotní sestry vyměnila 24. února Jana Hlaváčová, staniční sestra z oddělení následné péče Domažlické nemocnice, za úlohu modelky. Jako jedna z jedenácti finalistek soutěže Sestra sympatie se totiž celý den připravovala na reprezentační ples sester na pražském Žofíně a především pak na vyhlášení vítězek.

„Bylo to náročnější než práce sestry,“ svěřila se po akci. Odvaha a trpělivost se ale vyplatila. Jana Hlaváčová obsadila skvěle třetí místo. Finálový den pro ni začal v Paláci Žofín brzy dopoledne.

„Sraz byl už v půl desáté dopoledne. Nacvičovali jsme, jak se budeme pohybovat po pódiu, jak s námi budou mluvit porotci, kde bude moderátor. Pak přišlo líčení, první oblékání, focení a další nácvik,“ popisuje Hlaváčová s tím, že před porotou nastupovaly sestry napřed v pracovním oblečení a na vyhlášení už ve společenských šatech.

Plesu se zúčastnila řada osobností české medicíny včetně zástupců Ministerstva zdravotnictví ČR. Jednalo se o 11. ročník soutěže.

Oceněné sestry z finálového večera akce Sestra sympatie: Zleva Martina Kravariková z FN Motol, kterou hosté ocenili jako Sestru Plesu, a dále Jana Hlaváčová z Domažlické nemocnice (třetí místo Sestra Sympatie), vítězka Kateřina Petulová z FN Olomouce a druhá v pořadí Nikola Uhrová z Nemocnice Břeclav.

Sociální služby jsou čím dál víc potřeba

Na jaře se v obcích s rozšířenou působností opět sejdou pracovní skupiny, které se budou zabývat sociálními službami v daných místech. K jednomu stolu tak usednou zástupci obcí, poskytovatelů sociálních služeb, odborné i laické veřejnosti, zástupci Plzeňského kraje a Krajského úřadu Plzeňského kraje a samozřejmě i lidé, kterým jsou sociální služby určeny. Obec během plánování vytváří příležitosti pro dlouhodobé zapojování a spolupráci obyvatel a podporuje jejich spoluúčast na rozhodování. Poskytovatelé sociálních služeb tu zase představují spektrum svých činností a možnosti svého rozvoje v souladu s potřebami uživatelů služeb. Lidé tak získávají informace o kvalitě poskytovaných služeb nebo

se zapojují do dobrovolnických aktivit či přicházejí s vlastními nápady. K plánování sociálních služeb jsou rovněž vyzvány místní organizace, nemocnice, školy, úřady práce, policie, občanské iniciativy nebo třeba etnické skupiny. Čím víc se jich zapojí a čím aktivnější v procesu plánování jsou, tím lepší budou nakonec výsledky. V některých obcích přetrvává přesvědčení, že formální plánování nepotřebují, že doba je nevyzpytatelná, a proto nemá význam strategicky plánovat. Opak je pravdou. Proces plánování zahrnuje systematické uvažování o minulosti, přítomnosti i budoucnosti, ze kterého vzejde systém služeb podle potřeb, v odpovídající kvalitě a v souladu s místními specifiky.

Informace k plánování sociálních služeb jsou pravidelně zveřejňovány na webu socialnisluzby.plzensky-kraj.cz.

Gymnazistou roku je Milena Šebková

Dvaadvacet studentů z dvanácti gymnázií se utkalo v sedmém ročníku soutěže Gymnazista roku. Ve vědomostním kvízu museli prokázat vědomosti z přírodních a společenských věd, angličtiny a všeobecného přehledu. Další body jim mohlo přinést zpracování kompetenčního portfolia.

Nejúspěšnější školou se stalo Církevní gymnázium Plzeň, jehož studentka Milena Šebková zvítězila a získala titul Gymnazista roku. Na druhém místě skončil další student této školy, František Hep. Třetí místo obsadila Bianka Milovníková z Masarykova gymnázia v Plzni. Na dalších třech místech se umístili studenti Gymnázia Blovice a Gymnázia J. Vrchlického z Klatov. Všech šest si nakonec odneslo poukázky na nákup elektroniky v hodnotě jeden až pět tisíc korun.

Plzeňská robovoztka porazila svět

Zkonstruovat a naprogramovat robotické vozítko, prezentovat ho před mezinárodní porotou v anglickém jazyce a projet s ním v co nejkratším čase vymezenou dráhou – takové bylo zadání mezinárodní robotické soutěže Robo-voztka Plzeň 2023. Vozítko navíc přepravovalo kelímek s vodou, kterou nesmělo rozlít.

Soutěže se zúčastnilo šestnáct dvoučlenných týmů studentů od 17 do 21 let z České republiky, Chorvatska, Německa, Slovenska a Číny. Plzeňský kraj reprezentovaly dva týmy žáků z VOŠ a SPŠ elektrotechnické Plzeň, dva týmy žáků ze SOU elektrotechnického Plzeň, tým žáků ze SPŠ dopravní Plzeň a tým žáků ze Střední školy informatiky a finančních služeb v Plzni. Týmy mohly získat ocenění i za design robota v soutěži kreativity, v níž se hodnotila například originální kapotáž vozítka, ochrana elektroniky před vodou nebo zajímavé osvětlení.

Výhráli Jakub Maštálíř a Lukáš Veselý z plzeňské elektroprůmyslovky, kteří předvedli nejrychlejší jízdu a zároveň vyhráli soutěž kreativity. Na druhém a třetím místě skončily týmy z Tehnička školy Daruvar z Chorvatska.

Soutěž pořádal Plzeňský kraj ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni a Středním odborným učilištěm elektrotechnickým v Plzni.

Podnikání mám jako diagnózu

autor: Markéta Čekanová / foto: Jindra Radová

Příběh Marcela Klause, držitele titulu Podnikatel roku 2022 Plzeňského kraje, připomíná v mnohém román nebo filmový scénář. Na začátek podnikání si šel po maturitě vydělávat k pásu do Německa. První strojní vybavení získal zčásti na leasing a zčásti mu ho musel vyrobit strýček, protože víc peněz už mladému klukovi banka nepůjčila. Dnes má největší firmu svého druhu u nás a s láskou pečuje i o místo, kde funguje.

„Nemyslím si, že by můj příběh byl něčím výjimečný. Přejde mi to jako běžný příběh české firmy,“ říká skromně.

Jste majitelem firmy Klaus Timber, která se specializuje na dřevěné palety. Ale vystudoval jste poštovní školu a po maturitě jste šel pracovat k pásu do německé rybárny. Proč zrovna tam?

To bylo dáno i dobou konce devadesátých let. Chtěl jsem podnikat, ale o konkrétním oboru jsem ještě neměl jasno. Jen jsem věděl, že bez základních prostředků žádné podnikání rozjet nemůžu. Takže jsem si potřeboval vydělat relativně rychle dost peněz.

Co vám tahle zkušenost – kromě těch peněz – dala?

Peníze byly podstatné. Byla to polovina toho, co jsem pro začátek podnikání potřeboval. Druhou půlku jsem si půjčil od rodičů a dalších příbuzných. Mnohem cennější byla ale ta pracovní zkušenost jako taková. Zaměstnavatel mě v podstatě naučil, že všechno jde, jenom malé děti se musí nosit. Byl obrovský přetlak zájemců a člověk se opravdu musel snažit a tvrdě pracovat. Velká škola.

Vštípilo vám to tedy režim, pokoru, disciplínu?

Naprostou disciplínu a výkonnost. Režim se dodržoval na minutu přesně a jiná možnost neexistovala.

Co z toho jste potom přenesl do své firmy?

Asi ten německý řád. Ten pro mne byl velkou inspirací. Ačkoli v poslední době mám pocit, že mnohde řád a disciplína z firem mizí.

To znamená, že zaměstnancům neodpustíte ani minutu pozdního příchodu?

V prvních deseti letech naší existence tomu tak bylo a jinak to nešlo. Vyráběli jsme palety ve stodole a museli jsme to zvládnout. Dnes vyrábíme velké objemy a proces je vysoce automatizovaný. Naši lidé znají můj příběh a zároveň se je snažíme motivovat nadstandardní mzdou. Takže i když už je systém naší práce jiný než před lety, nemáme s pracovním nasazením a s disciplínou problém.

Vystudoval jste poštovní školu, první práci jste měl v rybárně. Proč jste si jako obor svého podnikání vybral výrobu dřevěných palet?

Byl konec devadesátých let a já jsem neměl konkrétní představu, v jakém oboru chci podnikat. Ale měl jsem známého, který ve stodole řezal prkna na palety a dodával je do Německa, a mně to přišlo jako skvělý nápad. Tak jsem si také pronajal stodolu, vzal si k ruce tři kamarády, na leasing jsem si koupil pilu, druhou mi leasingová společnost už nepovolila, protože jsem měl jen dva měsíce starý živnostenský list. A tak jsme se strýcem pilu vyrobili sami: dva měsíce jsme řezali, svařovali, pilovali, nakonec jsme to nastříkali na zeleno a vypadala jako

originál. A 28. června 1998 jsem začal vyrábět. První kamion palet jsme vyráběli tři týdny. Dnes děláme dvacet pět až třicet kamionů denně.

Kromě toho, že máte firmu na výrobu palet, staráte se i o Nepomucko, kde žijete a působíte. Díky vám je v Nepomuku prodejna Billa, koupil jste Angusfarm Soběsuky. Proč to děláte?

Protože to tam máme rádi. Jsme rádi, že se naší firmě daří, a příběh palet chceme pořád posouvat i v evropském měřítku. Nepomucko je pro mne a moji ženu Lenku srdeční záležitost. Moc nás mrzelo, že na přelomu tisíciletí tenhle kraj zaostával. Proto jsme rádi, že se nám podařilo dostat do Nepomuka Billu nebo zde otevřít prodejnu stavebnin a domácích potřeb Unibrick.

Jak je důležité, aby velká firma byla skutečnou součástí ekosystému místa, kde funguje? Aby se právě takhle zapojovala do života a ne jen třeba zatěžovala okolí dopravou.

Tohle vnímání asi není úplně samozřejmé, ale my to tak cítíme.

Co vám to přináší? Dělá vám to dobré jméno, přináší vám to lepší zaměstnance, stabilizuje to vaši pozici v regionu?

Věřím, že lidé, kteří tu káru táhnou s námi, u nás chtějí zůstat a zároveň že máme šanci získávat další šikovné lidi. Chceme dalším generacím lidí z Nepomucka nabídnout možnost, aby tu zůstali. Aby nedojížděli za prací nikam jinam, aby se nestěhovali pryč. Aby tu chtěli žít. Nad tím je ale i fakt, že mně i mojí ženě tohle všechno, co děláme, zkrátka dělá radost.

Měl by zaměstnavatel mít snahu, nebo dokonce bytostnou potřebu, aby jeho zaměstnanci byli ve firmě spokojení?

To by snad měla být samozřejmost! Je to zásadní faktor a pokud spokojení nejsou, je třeba o tom mluvit a hledat nápravu.

Vaši zaměstnanci jsou spokojení?

Doufám, že ano. A pokud ne, tak vědí, s kým o tom mohou mluvit. Včetně mne.

Máte syna a dceru. Jaké životní hodnoty se jim snažíte předat – ať už jako člověk, nebo jako podnikatel?

Zdůrazňujeme jim, že zásadní je slušnost a pokora. Že mají znát svoji cenu, nemají se před nikým ponížovat, ale ani se nad někoho vyvyšovat. Snažíme se s nimi trávit čas a hodně cestovat. Zásadní roli v tom hraje moje žena. Pro mne je podnikání vášeň a neskutečně mě baví. Prostě ho mám jako diagnózu, takže se dětem věnuji výrazně méně než ona.

Vaše firma slaví letos 25 let. Co bych vám k tomuhle výročí měla popřát?

Abyste lidi, kteří s námi pracují, s námi chtěli pracovat i nadále. Aby měli chuť a bavilo je to. Máme sice krásné, velké haly a špičkové technologie, ale o tom to není. Je to o životě a o lidech.

Kalendář akcí

20. dubna / 17:00 / Rokycany

ČESKOSLOVENŠTÍ LETCI ROKYCANSKA A PLZEŇSKA V BRITSKÉM KRÁLOVSKÉM LETECTVU

Přednáška Daniela Švece v Muzeu
Dr. Bohuslava Horáka.

Od 21. dubna / Plzeň

BEZOBRATLÍ KOLEM NÁS

Výstava věnovaná hmyzu v Zpč. muzeu.

24. a 25. dubna / 19:30 / Klatovy

TELEVARIETÉ

Pořad ZUŠ J. Kličky v klatovském divadle.

27. dubna / 19:00 / Domažlice

4 TENOŘI – LÁSKA PRÝ

Marian Vojtko, Pavel Vítek, Jan Kříž
a Michal Bragagnolo zpívají hity Karla Svobody
a to nejlepší z filmů a muzikálů.

28. dubna / 18:00 / Zbiroh

KONCERT BIG BANDŮ

V kině zahrají PUBB, ZUBB ze ZUŠ
A. Voborského Praha a FREE BAND
ze ZUŠ V. Vačkáře Zbiroh.

29.-30. dubna / Plasy

DEN VE VZDUCHU

Tradiční velkolepá letecká show.
Letos poprvé americký vrtulník AH-1S Cobra,
legendární proudové letadlo L-29 Delfin
a show Martina Šonky.

30. dubna / Tachov

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

Zábavný večerní program pro děti, rodiče
a čarodějnice v tachovském muzeu.

4. května / 18:00 / Nýrsko

POŠTOVNÍ ZNÁMKY A JEJICH PŘÍBĚHY

Beseda Václava Vetýšky a Jiřího Koženého
v Městské knihovně.

20. května / 10:00 / Kdyně

FOOD FESTIVAL KDYNĚ

To nejlepší ze světového street foodu
na náměstí ve Kdyni.

Hana Gerzanicová slaví 95

Básnířka a překladatelka Hana Gerzanicová se narodila 11. května 1928 v Plzni jako Hana Šlaufová. Její tatínek, profesor klasických jazyků, ji vychovával přísně: na prázdniny ve Volšovech u Sušice ji doprovázel i kufr plný jazykových učebnic. Později jí jazykové vzdělání přijde velmi vhod.

V květnu 1945 se sedmnáctiletá Hana stala oficiální tlumočnicí generála Pattona. Po válce odešla do Prahy na filozofickou fakultu. Zamílovala se do spolužáka a o jedné prázdnině, které trávila opět ve Volšovech, od něj dostala dopis, že je za hranicemi a ať uteče za ním. Dlouho se nerozmýšlela a bez peněz, jen s kufrem knih překročila za dramatických okolností hranici. Vůbec ji nenapadlo, že je to navždy, že otce už neuvidí nikdy a maminku až na sklonku života. Navíc byla v nepřítomnosti odsouzena k sedmnácti letům za opuštění republiky.

V Německu ji poslali do lágru v Mnichově, kde se setkala se svým milým. Panoval tu hlad a tvrdé podmínky, a tak si přivydělávali aspoň sběrem šrotu. Po čase díky svým jazykovým schopnostem získala místo učitelky angličtiny na univerzitě – ale šlo o práci neplacenou. A protože její milý snil o Austrálii, rozhodli se vzít a v červnu roku 1951 opustili Německo.

V Austrálii nejdříve pracovala u běžícího pásu a myla v nemocnicích podlahy, později dostala práci v kanceláři. Od roku 1968 vyučovala francouzštinu a němčinu na gymnáziu v Moss Vale, od poloviny 70. let byla zástupkyní ředitelky školy v Earlwoodu na předměstí Sydney.

Vychovala šest dětí a táhla sama celou domácnost. Manžel byl velmi nemocný a nakonec zemřel. Aby si přivydělala, začala psát básně. Ačkoli ji od toho všichni zrazovali, nakonec se jako básnířka prosadila nejen v Austrálii, ale i v zahraničí a získala několik ocenění.

Domů, do Plzně, se natrvalo vrátila až v roce 1999. Od té doby získala za svou básnickou i společenskou činnost řadu ocenění, jako je Významná žena Plzeňského kraje, Pečeť města Plzně nebo Významná Češka žijící ve světě a další.

Svoboda přijela na jeepech

Přelom dubna a května je každoročně ve znamení oslav konce druhé světové války. Tisíce diváků lákají nejen proslulé plzeňské Slavnosti svobody, ale i oslavy v dalších městech a obcích celého kraje.

I letos Military Car Club Plzeň připravil jízdu historických válečných vozidel Convoy Of Remembrance 1945–2023, která projede řadou míst kraje a zapojí se i do velkolepého Convoy of Liberty, jenž v neděli 7. května projede Plzní.

Jízda Convoy Of Remembrance je rozložena do šesti dnů. Začíná v sobotu 22. dubna jízdou z Plzně do Čemína se zastávkou u pomníku letců a do Křimic. Druhý den povede cesta západní částí kraje, místy spjatými s akcí Cowboy: od zaniklé vesnice Rosendorf do Bělé nad Radbuzou a Hostouně. Na konci dubna 1945 právě tady převzal 2nd Cavalry Regiment do své péče stovky vzácných lipicánů ustájených v Hostouni a ochránil tak unikátní chov pro budoucnost. Mimochodem 2nd Cavalry Regiment dodnes existuje a sídlí na nedaleké základně US ARMY v bavorském Vilsecku.

Ve čtvrtek 4. května následuje jízda Chotěšovem, Holýšovem, Horní Kamenicí a Merklinem. Další den přijdou na řadu místa,

která byla osvobozena 5. května 1945: Horšovský Týn, Domažlice a Kdyně. V sobotu se bude konvoj postupně přesouvat ze západu do středu kraje přes Stříbro, Kladruby a Zbůch, aby nakonec 7. května projel krajským městem jako součást Convoy of Liberty a své putování ukončil u pomníku gen. George Smith Pattona v Dýšině.

Konvoj, který bude křížovat Plzeňským krajem jako připomínka spojeneckých vojsk, která přivezla svobodu ze Západu, bude čítat mezi třemi a čtyřmi desítkami vozidel, nejčastěji legendárních jeepů, ale chybět nebude ani řada speciálů.

Military Car Club Plzeň Slavnosti svobody 2023

- **sobota 22. 4.** Čemín, Křimice
- **neděle 29. 4.** Rosendorf, Bělá nad Radbuzou, Hostouň
- **čtvrtek 4. 5.** Chotěšov, Holýšov, Horní Kamenice, Merklín
- **pátek 5. 5.** Horšovský Týn, Domažlice, Kdyně
- **sobota 6. 5.** Stříbro, Kladruby, Zbůh
- **neděle 7. 5.** Convoy of Liberty Plzeň, Dýšina

Téma: STŘEDNÍ ŠKOLY

Blíží se přijímací řízení na střední školy. Myslíte si, že je Plzeňský kraj připraven na větší počet dětí ze ZŠ? Jakým směrem by se podle vás mělo střední školství v kraji dál ubírat?

Rudolf ŠPOTÁK (PIRÁTI),
hejtman Plzeňského kraje

Letos na krajem zřizované střední školy bylo podáno 11 521 přihlášek, což je o tisícovku více než v roce předchozím. Z 9. tříd vychází 5 708 žáků, tj. o zhruba 500 více než loni. Díky 7 200 volným místům na středních školách a učilištích bychom je mohli umístit všechny. Ale takto s lehkostí závěry dělat nelze. Především kvůli uplatnění mladé generace na pracovním trhu. Každoročně se totiž nejvíce dětí hlásí na gymnázia, školy pedagogické, zdravotnické a IT. V učňovských oborech je to pak aranžér, kadeřník anebo automechanik. Zaměstnavatelé ale čím dál víc žádají mechaniky, seřizovače, obsluhu strojů, elektrikáře anebo zámečníky – a jsou připraveni je i slušně zaplatit. A nejde o desítky, ale stovky lidí, které firmy přijmou okamžitě. Máme tak před sebou velkou výzvu: změnit povědomí a zájem rodičů na budoucím povolání jejich dětí, rozšířit obory zaměřené technickým směrem a ve spolupráci se zaměstnavateli přivést z firem odborníky, kteří by školám a pedagogům pomohli s odbornou výukou.

Vladimír TICHÝ (PRO PLZEŇ),

předseda Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Plzeňský kraj je dle mého názoru na přijímací zkoušky na střední školy připraven velmi dobře.

Vzhledem k tomu, že průběžně mapuje demografický vývoj obyvatelstva kraje, tedy i nárůst žáků vycházejících ze základních škol, neměl by být zaskočen.

O tom ostatně hovoří i čísla, na cca 7 200 nabízených míst na středních školách je podáno 11 500 přihlášek, potažmo cca 5 700 zájemců, neboť žáci si standardně podávají přihlášky vždy na dvě školy. Plzeňský kraj zájem uchazečů o studium pravidelně monitoruje a snaží se na něj reagovat zastoupením jednotlivých oborů i přizpůsobením počtu nabízených míst.

Nejméně přihlášek je podáno na technické obory, o jejichž absolventy mají především zájem zaměstnavatelé v Plzeňském kraji. Tímto směrem by se střední školství mělo ubírat – podporovat obory, jejichž absolventi mají v kraji největší uplatnění.

Vladimír KROC (ANO),

náměstek hejtmána pro oblast školství a sportu

Z devátých tříd základních škol v Plzeňském kraji vychází letos 5 708 žáků, což je o zhruba 500 žáků více než v minulém roce. Je pro ně připraveno 7 200 míst. V souvislosti s větším počtem vycházejících žáků byla navýšena kapacita vybraných oborů, hlavně v oblasti elektro oborů a zdravotnických oborů. Na základě požadavků zaměstnavatelů byly vytvořeny na několika školách kombinované obory, kdy žáci ve 3. ročníku získají výuční list a ve 4. ročníku mohou získat maturitu.

Do budoucna půjde školství cestou digitalizace. Plzeňský kraj dlouhodobě spolupracuje se zaměstnavateli a snaží se přizpůsobovat školní vzdělávací programy aktuálním potřebám a trendům ve společenském vývoji. V posledních letech funguje zejména úzká spolupráce s Paktem zaměstnanosti Plzeňského kraje za účelem přizpůsobení školních vzdělávacích programů procesům automatizace a robotizace. Chceme se také zaměřit na rozvoj mezinárodní spolupráce mezi školami, aby školy měly přehled o nejnovějších vzdělávacích trendech v zahraničí.

**Jiří VALENTA (KSČM),
zastupitel Plzeňského kraje**

Domnívám se, že školy zřizované Plzeňským krajem mohou vyšší počet uchazečů o studium zvládnout, a to při zachování požadované kvality. Jako dlouholetý člen Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost ZPK i jako středoškolský pedagog, pracující již přes třicet let na jedné ze zřizovaných institucí, disponuji odpovídajícím vhledem do této problematiky a mohu tak objektivně konstatovat, že organizační přípravy na příliv nových studentů jsou v plném proudu. Od roku 2018, kdy se školy potýkaly s úbytkem žáků, se počet přijímaných stabilizoval a letos se očekává již poměrně vysoký nárůst uchazečů o středoškolské vzdělání. Podmínkou pro udržení příslušné kvality pedagogického sboru a také uspokojování rostoucích nároků na materiální vybavení je zajištění stálého přísunu financí, určených k modernizaci budov, učeben, ubytovacích zařízení či v neposlední řadě na finanční ohodnocení záslužné práce pedagogů.

**Jaroslav ŠOBR (ČSSD),
člen Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost**

V devátých třídách v Plzeňském kraji končí letos 5700 žáků, na středních školách zřizovaných krajem je kapacita více než 7200 míst. Míst je tedy dostatek, ale ne všichni se dostanou na vysněné obory.

Plzeňský kraj reagoval na demografický vývoj a nárůst počtu žáků navýšením kapacity v některých žádaných oborech. Podařilo se navýšit počet přijímaných studentů Pedagogického lycea, oboru sociální činnosti, ale i oborů ekonomických, kadeřnických, informačních technologií, předškolní pedagogiky.

Plzeňský kraj dlouhodobě podporuje technické a zemědělské obory. Osobně jsem ale velmi rád, že se podařilo navýšit kapacitu zdravotnického lycea a že je zájem o obor praktická sestra. Absolventi těchto oborů a také oborů v sociální oblasti budou potřeba stále ve větším počtu.

Nepochybuji, že rodiče chtějí pro své děti to nejlepší. Při volbě školy by měli brát ohled i na zájem a názor dětí a možnost jejich dalšího uplatnění na trhu práce. Stále důležitější je a bude celoživotní vzdělávání, neboť vznikají a budou vznikat zcela nové obory. I na to je třeba žáky připravit.

**Rudolf SALVETR (ODS),
zastupitel Plzeňského kraje**

Regionálním školstvím se zabírám jako zastupitel PK i v SMO PK. Starostové dobře znají jeho význam pro život v jimi spravovaných obcích. Školy trvale těží z toho, že nehledě na stranická trička jsme se vždy shodli na jejich podpoře. Oporu pro rozhodování máme ve výborné práci odboru školství a v kvalitních datech od Regionální rozvojové agentury. Proto nás nezaskočí větší nápor studentů. Pro cca 5700 vycházejících žáků je připraveno na 7200 míst. Je tedy možné, že nemusí zejména v případě gymnázií uspět na první, jimi preferované škole. Nemusí se ale bát, že prokážou-li schopnosti, nedostanou šanci studovat. Výzvou je udržet krok s moderními trendy ve vybavení škol a pokrýt rostoucí provozní náklady. Vždy jsem usiloval o to, abychom kromě krajských financí využívali i národní a evropské zdroje. Díky tomu se studenti učí v kvalitně vybaveném prostředí.

Toto budu podporovat i nadále, stejně jako rozvoj oborů, jejichž absolventi se uplatní v rychle se měnícím firemním prostředí.

**Marie POŠAROVÁ (SPD),
zastupitelka Plzeňského kraje**

Jsem přesvědčena, že to Plzeňský kraj zvládne, jelikož v minulých letech nebyla naplněna kapacita škol. Samozřejmě se může stát, že v některých oborech bude převládat poptávka před nabídkou, ale jelikož si mohou děti ze ZŠ podat více přihlášek, je pravděpodobné, že se všechny někam dostanou.

Zatím se ale nedaří získávat studenty na technické a stavební obory, což se nyní může změnit.

Průměrný je zájem o zdravotnické obory, vyšší o gymnázia, ale v dřívějších letech byl malý zájem o průmyslovky, což se i nyní změnilo. Musíme se zaměřit na spolupráci středních škol se soukromým sektorem. Pokud jsou to žádané obory, tak se firmy snaží o spolupráci, aby si připravovaly budoucí zaměstnance, kteří k nim po studiu nastoupí. V tom je v našem kraji spolupráce z obou stran dobrá. Plzeňský kraj by svoji pozornost a pomoc měl především zaměřit na obory, které v kraji chybí a jsou na trhu práce žádané.

Černý potok zurčí jako kdysi

Černý potok se rodí v kopcích Českého lesa, 790 metrů nad mořem. Klikatí se jeho lesy, nadšeně přibírá vodu z dalších potoků, aby ji vzápětí ponechal v některém z rybníků, a po osmadvaceti kilometrech nakonec veškerou svoji vodu pokorně předá řece Radbuze.

Člověku se však tohle dílo přírody zdálo málo dokonalé, a tak bylo v minulosti koryto Černého potoka napříměno a vydlážděno do lichoběžníkového tvaru. V roce 2021 se člověk přírodě omluvil a vrátil potoku jeho původní podobu. Státní pozemkový úřad provedl revitalizaci necelého půlkilometru toku u Klenčí pod Čerchovem: byla navržena nová trasa koryta, co nejbliž trase původní, délka revitalizovaného potoka byla prodloužena o 94 m a nové koryto získalo pozvolnější sklon a tam, kde se původní tok kříží s novým, byly vybudovány tři průtočné tůňe. A podél potoka byly vysázeny i nové keře a stromy. Krajina je tu teď pestřejší a poskytuje domov rozmanitější fauně.

Uspořádání pozemků

Aby mohla revitalizace vůbec proběhnout, bylo zapotřebí provést komplexní pozemkové úpravy. To znamená prostorově a funkčně uspořádat pozemky, tedy některé scelit, jiné rozdělit, vyrovnat hranice. To vše proto, aby se na nich dalo lépe hospodařit.

V rámci komplexních pozemkových úprav se také klade důraz na zlepšení podmínek životního prostředí, ochrany půdního fondu, vodního hospodářství a ekologické stability kraji-

ny. Jejich součástí je i podrobný terénní průzkum zájmového území, včetně samotného vyhodnocení shromážděných dat. Terénní průzkum se primárně soustředí na vodohospodářské poměry, ochranná pásma vodních zdrojů, ochranu území před erozí apod. V průběhu terénního průzkumu a k následnému vyhodnocování dat se využívá celá řada vhodných metod a postupů. Výstupy jsou tedy velmi komplexní a slouží jako podklad pro územní plánování. Pozemkové úpravy se tak stávají nejvýznamnějším nástrojem k prosazování zájmů tvorby a ochrany krajiny.

Zdravá krajina

Na obdobném principu jako komplexní pozemkové úpravy vznikla i myšlenka aktivity Zdravá krajina. Na základě zadané strategie bylo pomocí analýzy určeno prvních dvacet tzv. prioritních oblastí, ve kterých je třeba stav krajiny začít řešit. Každá z nich byla vyhodnocena z pohledu hydro-klimatických ukazatelů, pedologických či vlastnických poměrů. V každé bude následovat zpracování podrobné územní studie krajiny, která danou lokalitu zhodnotí a navrhne opatření ke zlepšení stavu krajiny.

Více informací včetně dobrých příkladů praxe naleznete na webových stránkách www.zdravakrajina.cz.

Půlmaraton Plzeňského kraje se blíží

Již poosmé ožije areál Škodaland v Plzni-Litcích tradičním rodinným závodem Půlmaraton Plzeňského kraje. Tentokrát si závodníci i jejich fanoušci užijí den plný sportu a zábavy v sobotu 22. dubna.

Půlmaratonci poběží ověřenou a certifikovanou trať s náročným stoupáním hned v úvodu. Trať vede přes Litice, Šlovice, Dobřany a Lhotu zpět k vodní nádrži České údolí. V nabídce je také OMEXOM krajská desítka nebo krajská pětka, a to včetně týmového běhu na 5 km. K registracím si závodníci mohou koupit originální tričko a limitovanou edici čelenky speciálně navržené pro letošní ročník. Na své si přijdou i ti nejmladší, kteří poměří síly během dětských běhů rozdělených podle věku do celkem pěti kategorií o délce 100, 200, 400, 600 a 800 m. Registrace na dětské běhy jsou zdarma. Každý běžec v cíli dostane za svůj výkon originální pamětní medaili.

Na trati půlmaratonu nebudou ani letos chybět Plzeňští TEMPO MAKERS v roli vodičů na časy 1:30 až 2:15 h.

Přímo ve Škodalandu bude připraven bohatý doprovodný program. Těšit se můžete na zajímavé sportovní aktivity jako např. bungee running – bungee basketball, rodeo býka či horolezeckou stěnu. K dispozici bude mobilní fyzioterapie, fotostěna, sportovní doplňky a poradenství. Chybět nebude prezentace složek IZS, malování na obličej, občerstvení a mnoho dalšího. Atmosféru sportovního dne zpříjemní hudební vystoupení kapely POPs ve Škodalandu. Běžci a fanoušci v Dobřanech na náměstí T. G. M. se pak zase mohou těšit na kapelu Semtex.

Pokud jste si loni nechali ujít příležitost vyzkoušet si, jaké to je projet se na handbiku, budete mít šanci zkusit si to letos! Or-

DOPRAVNÍ OMEZENÍ A PARKOVÁNÍ

V době konání půlmaratonu bude od 9:30 do 13:00 h omezen provoz na trase závodu Plzeň-Bory, Litice, Šlovice, Dobřany, Lhota a Valcha. Pořadatelská služba může povolit kolmé přejezdy vozovky. Zároveň dojde k omezení spojů MHD linek č. 21 a 26 a linky veřejné dopravy ARRIVA č. 450561 spojů 103 a 104. Děkujeme za pochopení.

Běžci mohou využít parkoviště v zahradě areálu Škodaland, pro návštěvníky bude přístupné parkoviště u Západocheské univerzity v Univerzitní ulici se zajištěnou kyvadlovou dopravou k areálu Škodaland a zpět.

organizace Cesta za snem nabídne i tentokrát možnost zazávodit si právě na těchto speciálních trenažérech pro hendikepované sportovce.

Plzeňský kraj podpoří i tentokrát nákupem vody pro běžce ve výši 23 328 korun charitativní kampaň Diakonie Západ „Voda pomáhá“ a přispěje tak na zajištění dopravy pro klienty denních stacionářů pro osoby s postižením v Plzni (Stacionář Človíček) a na jižním Plzeňsku (Stacionář Plamínek v Merklíně a Stacionář Korálek v Soběkurech).

Návštěvníci a běžci mohou také sami podpořit charitativní projekt koupí vody přímo ve stánku Diakonie Západ.

Půlmaraton se uskuteční za podpory společnosti OMEXOM GA Energo s.r.o. a dalších partnerů. Všechny informace k jednotlivým běhům a další podrobnosti najdete na webových stránkách pulmaraton.plzensky-kraj.cz a Facebooku.

Cena hejtmana za celoživotní přínos Plzeňskému kraji

Máte ve svém okolí někoho, kdo se během svého života zasloužil o rozvoj Plzeňského kraje a přispěl tak k jeho dobrému jménu?

Pošlete nám do 11. června 2023 nominaci s podrobným popisem mimořádných zásluh dané osobnosti (viz níže).

Cenu hejtmana za celoživotní přínos Plzeňskému kraji udělí hejtman Rudolf Špoták na základě nominací obyvatel Plzeňského kraje.

NAVRHUJI NA CENU HEJTMANA ZA CELOŽIVOTNÍ PŘÍNOS PK

Jméno, adresa, telefon/e-mail:

Popis mimořádných zásluh (možno přiložit životopis, další výčet činností apod.):

Moje jméno a adresa:

Můj telefon a e-mail:

Kupon vystříhněte a zašlete do 11. června 2023 na adresu: Plzeňský kraj, kancelář hejtmana, 306 13 Plzeň nebo elektronicky na cenahejtmana@plzensky-kraj.cz. Formulář lze vyplnit i přímo na: www.plzensky-kraj.cz.